

[HET BESTE WERK] MARILYN

PHILIPPE PARRENO

GEZIEN OP PHILIPPE PARRENO, ANYWHERE, ANYWHERE OUT OF THE WORLD, PALAIS DE TOKYO, PARIJS, TOT 12/01/2014

Schilderijen en beeldhouwwerken? Niet bij Philippe Parreno.
In zijn *Anywhere, Anywhere Out of the World* mikt kunst op de geest.
Op die van u, van mij en van Marilyn Monroe.

Parijzenaar Philippe Parreno goochelt volop met licht, geluid, sfeer en ongrijpbare effecten op zijn dure expo in het spatieuze kunstplatform Palais de Tokyo. *Anywhere, Anywhere Out of the World* is een strak geregisseerd totaalkunstwerk van beelden, klanken en architectuur, waarin Hollywooddiva Marilyn Monroe de 'afwezige aanwezige' is.

In de twintig minuten durende film *Marilyn* speelt de Franse kunstenaar immers met het idee van een seance. De setting is een suite in het New Yorkse Waldorf Astoria, waar Monroe in de fifties kortstondig woonde. In de film keert haar geest terug naar het – hier zorgvuldig nagebouwde – chique appartement. Een actrice of lookalike komt er niet aan te pas. Parreno suggereert Monroe met een computer die haar stem imiteert, een camera die toont wat zij ziet, zoals een vruchteloos rinkelende telefoon of een fles champagne in een ijssemmer op een salontafeltje, een robotarm die haar handschrift nabootst en zenuwachtig over een vel papier krast. Het verwijst naar een epistel dat Monroe rond 1955 aan haar minnaar Arthur Miller schreef. De actrice zou haar hanenpoten in 'geïntoxiceerde' toestand hebben neergekribbeld, sporen van haar fatale verslaving aan pillen en drank, zo gaat de overlevering. Net die benevelde wereld wordt

geëvoceerd. Een zoete stem vertelt heel precies wat er zoal te zien is in de schemerige suite. Maar Parreno zorgt ook voor 'storing' en laat 'Marilyn' voorwerpen beschrijven die nergens te bespeuren zijn. Zo word je meegesleept naar een raadselachtige en van melancholie doordrenkte plek. Er gebeurt vrijwel niets, maar dat je ook zonder actie spanning kunt opbouwen, is bij deze bewezen.

Parreno werd groot in de jaren negentig. Hij verbond zijn kunstenaarschap daarbij graag met dat van anderen en ook dat komt op de expo aan bod. Zo kun je een magische fantoomdans van wijlen Merce Cunningham ervaren en vertellen kleine meisjes het verhaal van een verloren mangapersonage, genaamd Ann Lee (Parreno en Tino Sehgal). Verder trok Parreno achter de infodesk een enorme, helverlichte muur op, en staan her en der geautomatiseerde piano's die stukken van Stravinsky spelen. Er is ook een zaal waar zestien lichtsculpturen aan- en uitfloepen, en overall dringt het gedreun door van een film over een buitenaards ogende tuin met zwarte planten. Mede door die technologische hoogstandjes ontvouwt *Anywhere* zich tot een ambitieus en extravagant project. De interactie met het Palais is absoluut briljant en de kunst vrijwel zonder uitzondering verrassend. Ten stelligste aan te raden. **EES FIERIS**

